

Št.dok.: 302-2-0/2021/4

Datum: 27. 5. 2021

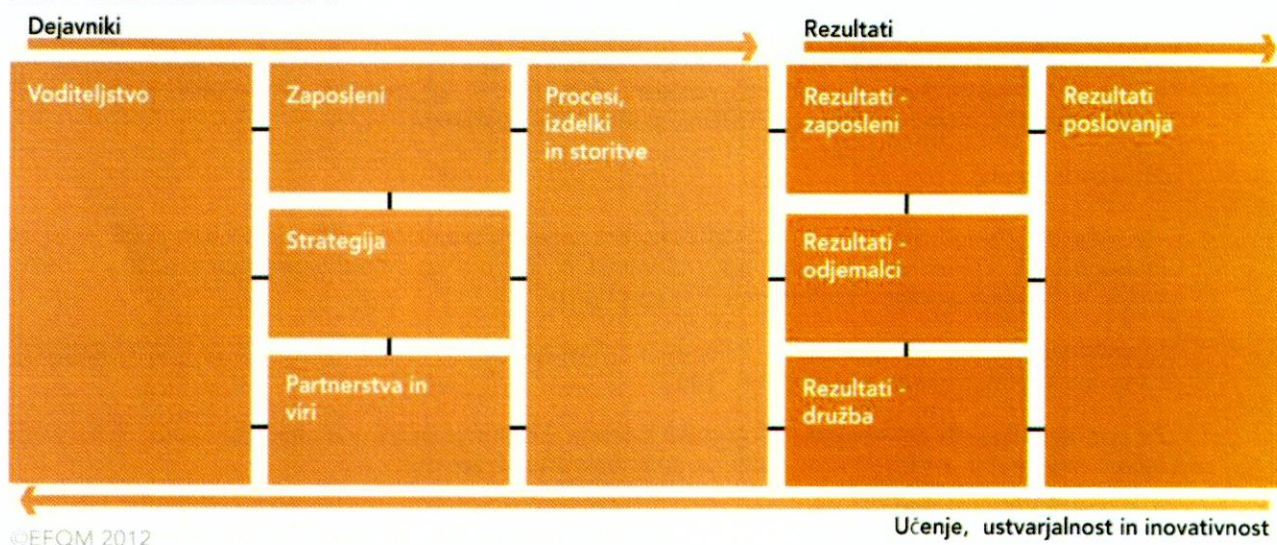
Poročilo o delu Odbora za priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO) za leto 2020

1. UVOD

Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (v nadaljevanju: PRSPO) je najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Priznanje spodbuja slovenske organizacije k uvajanju sistemov sodobnega, učinkovitega in celovitega doseganja poslovne odličnosti ter hkrati daje prejemnikom priznanja večjo moč pri njihovi konkurenčnosti doma in v svetu.

Priznanje PRSPO temelji na modelu odličnosti EFQM, ki na podlagi enakih meril za vse sodelujoče organizacije omogoča globalno in nacionalno primerljivost javnega in zasebnega sektorja ter izmenjavo izkušenj in dobrih praks. Merila modela odličnosti EFQM upoštevajo, da je mogoče doseči odlične rezultate delovanja, odjemalcev, zaposlenih ter družbe preko voditeljstva kot gonila strategije, zaposlenih, partnerstev, virov in procesov. Model odličnosti EFQM sestavlja 9 meril, ki se nadalje delijo na 32 podmeril. Za ocenjevanje se uporablja strukturiran sistem, imenovan matrika RADAR.

Slika 1: Model odličnosti PRSPO

Cilj PRSPO kot najvišjega državnega priznanja na področju odličnosti poslovanja, je dvig konkurenčne sposobnosti Slovenije, preko:

- širjenja uveljavljenega in preizkušenega modela odličnosti EFQM v poslovanje na vseh področjih delovanja države,
- širjenja zavedanja o pomenu odličnosti poslovanja v slovenske organizacije (nenehno izboljševanje),
- spodbujanja procesov samoocenjevanja v organizacijah zasebnega in javnega sektorja,

- spodbujanja konkurenčne primerjave z domačimi in tujimi organizacijami (benchmarking),
- promocije domačih organizacij, ki dosegajo najboljše rezultate na področju odličnosti poslovanja,
- promocije uspešnih strategij in programov za doseganje trajnostne odličnosti doma in v tujini.

Za izvajanje strokovnih in administrativnih nalog na področju priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost od januarja 2019 dalje skrbi SPIRIT Slovenija, javna agencija.

V okviru Vlade RS že od leta 1998 deluje Odbor PRSPO, katerega člani po položaju so minister, pristojen za gospodarstvo, minister, pristojen za znanost, minister, pristojen za javno upravo, in predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Na podlagi imenovanja za mandatno obdobje 2017-2021 so bili člani Odbora PRSPO še g. Anton Rozman kot predstavnik reprezentativnih sindikatov Slovenije, dr. Marjan Rihar kot predstavnik reprezentativnih gospodarskih zbornic Slovenije, g. Marko Lotrič, direktor Lotrič Meroslovje, d.o.o., mag. Marko Gorjup, direktor - predsednik posloводства TPV Group d.o.o., ga. Mateja Sotler Štor, načelnica Upravne enote Novo mesto in izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin. Vlada RS je dne 11.3.2021 skladno z zakonom imenovala nov odbor za mandatno obdobje 2021 – 2025. V novem Odboru PRSPO je članico prof. dr. Brigito Skela Savič zamenjala ga. Metka Petek Uhan, direktorica Zdravstvenega doma Ptuj. Drugih sprememb v sestavi Odbora PRSPO ni.

Del organizacijske strukture in postopka ocenjevanja je tudi Razsodniška skupina, katere naloge so predvsem pregled vseh vidikov postopka ocenjevanja, pregled vlog prijaviteljev, poročil o obisku prijaviteljev in vseh drugih podatkov o prijaviteljih, priprava predloga finalistov in dobitnikov priznanj za Odbor PRSPO ter pregled končnih poročil za prijavitelje.

Vloge organizacij v postopku PRSPO ocenjujejo ocenjevalci, ki so opravili licencirano usposabljanje in izpolnjujejo tudi druge potrebne pogoje. Imenuje jih Odbor PRSPO, izbrani pa so izmed vodstvenih delavcev in strokovnjakov z znanjem in izkušnjami na področju odličnosti poslovanja v zasebnem in/ali javnem sektorju in opravljenim ustreznim usposabljanjem za ocenjevalce. Ocenjevalci ocenjujejo vloge prijaviteljev v okviru ocenjevalnih skupin.

2. POSTOPEK PRSPO V LETU 2020

V Sloveniji je danes prepoznanih 32 poslovno odličnih organizacij, od tega je - skupaj s prejemnikom PRSPO 2020 - 17 prejemnikov priznanja za poslovno odličnost in 26 različnih organizacij, ki so bile nagrajene s certifikatom Prepoznani v odličnosti EFQM od leta 2013 do danes.

2.1 Javni razpis

Javni razpis za podelitev priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2020 je bil objavljen 31. januarja 2020 v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 7/20 ter sprememba javnega razpisa 22. maja 2020 v Ur. l. RS, št. 75/20, vezana na podaljšanje roka za prijavo.

V postopek ocenjevanja za PRSPO 2020 se je prijavila organizacija Zdravstveni dom Ptuj v kategoriji organizacij z več kot 250 zaposlenih v javnem sektorju.

Za prijavitelja je bila oblikovana ocenjevalna skupina, skupno je bilo v ocenjevanje vključenih 6 ocenjevalcev (od tega 1 novinec) in 7 razsodnikov (od tega ena neaktivna razsodnica).

2.2 Rezultati

V okviru izvedbe postopka ocenjevanja in ostalih zahtevanih postopkov je prijavljena organizacija Zdravstveni dom Ptuj prejela nad 500 točk in je bila, skladno z distribucijsko pogodbo med SPIRIT Slovenija in EFQM nagrajena z mednarodno priznanim certifikatom Prepoznani v odličnosti – 5 zvezdic.

Poudariti velja, da je pridobitev mednarodno veljavnih certifikatov, ki jih izdaja EFQM, izjemnega pomena, saj predstavlja udejanjanje kriterijev modela odličnosti EFQM v Sloveniji in priznava dosežke teh organizacij v

mednarodnem merilu. Slednje pomaga slovenskim podjetjem in drugim organizacijam pri prepoznavnosti in preboju na tuje trge ter odpira nove poslovne priložnosti. EFQM prejemnike teh certifikatov tudi uvrsti na svoj seznam odličnih organizacij, ter – v letu 2017 uveden – EFQM globalni indeks odličnosti. Nagrajene organizacije lahko certifikat 3 leta uporabljajo v promocijske namene.

Po odločitvi Odbora PRSPO je bila organizacija Zdravstveni dom Ptuj prepoznana za zmagovalko in prejemnico Priznanja RS za poslovno odličnost v letu 2020.

2.3 Slovesnost ob podelitvi PRSPO

Proces ocenjevanja PRSPO za leto 2020 se je zaključil s slovesnostjo, ki jo je SPIRIT Slovenija organizirala 10. marca 2021 v virtualni obliki. Svečani gostje in govorniki so bili Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije, Boštjan Koritnik, minister za javno upravo, Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo ter predsednik Odbora PRSPO, ki je tudi podelil priznanje in dr. Tomaž Kostanjevec, v. d. direktorja SPIRIT Slovenija. Po slavnostni podelitvi certifikatov in priznanja je potekal tudi pester spremljevalni program, ki je na stol odličnosti povabil odlične goste: Oskar Kogoj, svetovno priznani in večkrat nagrajeni industrijski oblikovalec, umetnik, profesor, raziskovalec, Hatije Ismaili, dr. med., spec. ginekologije in porodništva, izbrana za Mojo zdravnico 2020, dr. Jure Knez, predsednik SBC – Kluba slovenskih podjetnikov, soustanovitelj in tehnični direktor podjetja Dewesoft, Mojca Leskovar, predsednica uprave Thermane Laško, prejemnica letošnjega priznanja Združenja manager Artemida.

Svečana prireditev je objavljena na YouTube kanalu agencije SPIRIT Slovenija pod naslovom *Ključ do odličnosti*. V obdobju 10.3. – 31.3.2021 si je prireditev ogledalo več kot 1.500 gledalcev.

3. URESNIČEVANJE STRATEGIJE RAZVOJA POSLOVNE ODLIČNOSTI 2018 - 2030

Na podlagi sprememb Zakona o priznanju RS za poslovno odličnost (Ur. l. RS, št. 31/18) je bil s 1.1.2019 formalno izveden prenos strokovnih in administrativnih nalog podeljevanja PRSPO iz MIRS na SPIRIT Slovenija.

Poleg tega je agencija SPIRIT Slovenija s Strategijo prevzela zadolžitev za spodbujanje področja odličnosti v gospodarskem sektorju. Za gospodarski razvoj Slovenije in podporo odličnim gospodarskim organizacijam pa je potreben tudi odličen javni sektor, ki je v pristojnosti ministrstva za javno upravo. Tesno povezovanje in sodelovanje različnih deležnikov javnega in gospodarskega sektorja je izrednega pomena. Na predpostavkah medsebojne povezanosti in enakomernem razvoju odličnosti tako v javnem kot zasebnem sektorju so bili določeni tudi kazalniki omenjene Strategije, ki nam nalaga, da bi jih morali do leta 2030 prepoznati vsaj 110. Praktično to pomeni, da bi morali v naslednjih 10 letih vsako leto prepoznati vsaj 8 poslovno odličnih organizacij.

Odbor je bil na kratko seznanjen s ključnimi ugotovitvami benchmarking analize, ki jo je agencija SPIRIT Slovenija izvedla v letu 2020. Izsledki analize kažejo, da so bili kazalniki v Strategiji zastavljeni preveč ambiciozno. Agencija je izvedla tudi analizo prepoznavnosti PRSPO in modela EFQM v gospodarstvu, ki je pokazala, da velika podjetja, ki so že izvajala postopek zunanjega ocenjevanja po modelu EFQM, tega ne nameravajo ponoviti, ker je prenaporno in jim vzame preveč resursov; majhna podjetja, ki bi jih model zanimal, pa nimajo kadra za to.

Odbor je na svoji seji januarja 2021 predsedniku Odbora podal priporočilo za sklic posebne seje, na kateri se bo razpravljalo o pomenu in problematiki PRSPO v prihodnje.

Dr. Tomaž Kostanjevec
direktor
SPIRIT Slovenija, javna agencija

Zdravko POČIVALŠEK
minister za gospodarski razvoj in tehnologijo
predsednik Odbora PRSPO

